

AINEKAVA

VKTJ.04.06 Sotsiaalne proaktiivsus kristlikes liikumistes (3 EAP)

Kursuse õppejõud: Johanna Rosenvald

Kursuse maht 18 auditoorset ja 60 iseseisva töö tundi

Õpiväljundid

Kursuse läbinud osaleja...

- analüüsib kiriku ja ühiskonna kokkupuutepunkte ning interaktsiooni;
- hindab kristlike liikumiste rolli ühiskonnas nii ajaloolises kui tänapäevases perspektiivis;
- kirjeldab koguduste ja kristlike liikumiste peamisi sotsiaalse tegevuse vorme Eestis ja välismaal;
- analüüsib enda ja teiste võimalusi osaleda kodanikuühiskonnas ning olla ühiskondlikult proaktiivne lähtuvalt vabakiriklikust mõtteviisist

Hindamismeetodid ja hindamiskriteeriumid

Hindamismeetodid	Täht-aeg	E/ME	Hindamiskriteeriumid
Debatt teemal “Kristlased peaksid/ ei peaks olema poliitikas”	15.09	ME	1. 3 argumenti tähtajaks (14.09) Moodlesse postitatud. 2. Seminaris toimivas debatis osaledes selgete argumentide väljatoomine, väitlusreeglite järgimine.
Suuline arutelu loetud kohustusliku kirjanduse põhjal (kohustusliku lugemismaterjali loetelust 1., 2.)	12.10	ME	Tudeng võtab arutelust aktiivselt osa ja avaldab oma arvamust.

<p>Küsimustele vastamine vabalt valitud raamatu põhjal, mis räägib kristlaste panustamisest ühiskonda. Võib võtta soovitusliku kirjanduse hulgast või valida midagi muud. (NB! Valitud raamat ei tohi olla mõne teise aine kohustuslik kirjandus.)</p>	22.11	ME	<p>5 küsimust Moodles tähtjaks (22.11) vastatud.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kirjuta lühidalt mõne lausega, millest raamat räägib. 2. Kuidas seostub valitud raamat sinu jaoks õppeainega? (Nt kuidas raamatus kajastub kristlaste panustamine ühiskonda vmt). 3. Kas oli midagi, mille osas loetud raamat avardas sinu arusaamist usust? Kui jah, siis mis see oli, kui ei, siis miks? 4. Mida võtad enda jaoks kaasa sellest raamatust?
<p>Eksamiessee teemal “Minu koguduse võimalused proaktiivsuseks ühiskonnas” - kuidas minu kogudus/ koguduseliikmed on ühiskonda mõjutamas praegu ja milliseid vajadusi ja võimalusi näen veel. Teemat võib ka teisiti tõlgendada.</p> <p>Maht 9 000 +/- 500 tähemärki.</p>	11.12	E	<p>Essee vastab järgmistele nõuetele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Essee pikkus on 9 000 +/- 500 tähemärki. 2. Essee esitab autori põhjendatud nägemuse koguduse proaktiivsusest 3. Essee kirjeldab millise kogukonna keskel (geograafiliselt, usuliselt, kultuuriliselt, demograafiliselt) analüüsitava kogudus asub 4. Essee ülesehitus on loogiline. 5. Essees on viidatud vähemalt kolmele kirjandusallikale. Kasutatud allikatele on viidatud nõuetekohaselt.

Lõpphinde kujunemine

Vastavalt hindamiskriteeriumidele peavad olema sooritatud kõik mitte-eristavalt hinnatud hindamismeetodid. Õppeaine hinne kujuneb eksamiessee põhjal.

Juhul, kui tudeng ei saa (mõjuval põhjusel) osaleda mõnes loengus, kus toimub hindamismeetodi sooritamine suuliselt, on võimalus kokkuleppel õppejõuga sooritada sama/ sarnane asi kirjalikul kujul.

Õppeprotsessi kirjeldus koos kuupäevadega

Iseseisev töö	Kontakt-õpe	Kontaktõppe sisu ja meetodid
	21.08 (6)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sissejuhatus õppeainesse. 2. Grupitöö: probleemülesande lahendamine 3. Abistamistöo/ halastusmisjoni teoloogiline alus 4. Kristlik hoolekanne ühiskondlikus pildis: ajalooline vaade 5. Kiriku roll ühiskonnas: inimeste arvamused ja ootused 6. Vaesuse olemus; vaesus ja õiglus 7. Vaeste aitamine Oleviste Hoolekande näitel
<ol style="list-style-type: none"> 1. Valmistada debatiks ette 3 argumenti. Postita need tähtajaks Moodlesse. 2. Tutvuda debati ettevalmistuseks väitlusformaadiga (vt kirjandusloetelust “muud materjalid” alt) 	15.09 (4)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Debatt teemal “Kristlased peaksid/ ei peaks olema poliitikas” 2. Erinevad kristlikud liikumised ja organisatsioonid 3. Sotsiaalse liikumise mõju teooria (<i>social movement impact theory</i>) 4. SA Sõbralt Sõbrale tegevus tänasel päeval
<p>Lugeda läbi kohustusliku lugemismaterjali loetelust 1. ja 2. olla valmis nende põhjal aruteluks loengus.</p>	12.10 (4)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Arutelu sotsiaalse vastutuse ja kristliku hoolekande teemadel (loetud materjalide põhjal). 2. Probleemülesande lahendamine 2. Ülevaade Eesti sotsiaalsüsteemist 3. Õppekäik Peeteli kiriku sotsiaalkeskusesse
<p>Lugeda läbi vabalt valitud raamat (võib olla ka audioraamat), mis räägib kristlaste panustamisest ühiskonda. Selle põhjal vastata etteantud küsimustele Moodles</p>	23.11 (4)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sõltuvustes inimeste rehabilitatsioon. Külalised MTÜ-st Lootuse Küla 2. Loetud raamatute põhjal jagamine ja arutelu 3. Kuidas teisi aidates hoida abisaajaid ja iseennast 4. Kursuse teemade kokkuvõte 5. Eksamiessee tutvustus
<p>Kirjutada eksamiessee (tähtaeg 11.12.2023)</p>		<p><i>Õppeaine läheb lukku xxx</i></p>

Kohustuslik kirjandus:

1. **Pilli, T. (2007). “Mul oli nälg ja te andsite mulle süüa”: vabakogudused ja sotsiaalne vastutus.** Usu värvid ja varjundid: Eesti vabakoguduste ajaloost ja identiteedist (lk 125-155). Tallinn: Allika.

2. **Kurg, I.** (2012). **Kristlik hoolekandeprintsiip.** Kurg, I., Linnas, R., Üprus, A. (Koost.). Kirik keset küla. Koguduse ja kohaliku omavalitsuse koostöö. Teatmik (lk 60-70). EELK Diakoonia- ja ühiskonnatöö talitus.

+ Üks vabalt valitud **raamat**, mis räägib kristlaste panustamisest ühiskonda.

Soovituslik kirjandus:

Eestikeelne kirjandus

1. **Salveste, V.** (2007). **Diakoonia mõjutegurid – sotsiaalhoolekandesüsteemi ühiskondlik, kultuuriline ja poliitiline keskkond 21. sajandi Eestis.** Saard, R. (Toim). Diakoonia käsiraamat (138-153). Tallinn: Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Usuteaduse Instituut: Vali Press.
2. **“Kogudused ja kohalik omavalitsus koostöös”** (2012) Kirik keset küla. Koguduse ja kohaliku omavalitsuse koostöö. Teatmik (lk 77-121). Kurg, I., Linnas, R., Üprus, A. (Koost.). EELK Diakoonia- ja ühiskonnatöö talitus.
3. **Kask, K.** (Koost.). (2010). **Kirik keset küla: Kogudus kogukonnas.** Tallinn: Tallinna Raamatutükikoda. Veebiversioon: http://domuspetri.weebly.com/uploads/7/3/0/4/7304049/kogudus_kogukonnas.pdf *Kogumikus on mitmeid häid Eesti näiteid sellest, mida kogudus ümbritseva kogukonna heaks teeb.*
4. **Osokina, A.** (2012). **Kiriku roll sotsiaalsete probleemide lahendamisel diakooniatöö kaudu: ajalooline uurimus.** Eesti Metodisti Kiriku Teoloogiline Seminar. Kursusetöö. *Kirjutis tervikuna annab väga hea ajaloolise ülevaate kristlikust hoolekandetööst ja mõjust ühiskonnas*
5. **Rosenvald, J.** **“Kogudus kui kogukond”** (2022). Kirik keset küla. Koguduse ja kogukonna koostöö. Teatmik (lk 97-102). Üprus, A., Kurg, I. (Koost.). EELK Diakoonia- ja ühiskonnatöö SA.
6. **Rosenvald, J., Pajusalu, K., Pilli, T.** (2021). **“Kogudus ja kogukond: lingvistilised, teoloogilised ja sotsioloogilised seosed”.** *Usuteaduslik ajakiri 1/2021 (79). Erinumber “Vabakiriklik identiteet ja kogudused ühiskonnas”* (lk 56-77). Raihhelgauz, M. (Toim.). Tartu: Vali Press OÜ.
7. **Timmas, E., Pilli, T.** (2009). **Eesti EKB koguduste sotsiaaltöö ja Sõbra Käsi.** Linder, Ü., Pilli, T. (Koost. ja toim). Osaduses kasvanud: Kirjutisi Eesti EKB koguduste loost (lk 106-115). Tallinn: Eesti EKB Koguduste Liit: Trükikoda Sõnasepp OÜ.
8. **Toplaan, A.** (2023). **EELK Lääne-Eesti koguduste ja kohalike omavalitsuste koostöö 2017–2021.** Tartu Ülikool. Magistritöö. *Lk 94-108 on peatükk “Vaimuliku osalemisest kohaliku kogukonna ja poliitilises elus”, kust saab vajadusel ammutada argumentide ideid loengus toimuvaks väitluseks.*

Ingliskeelne kirjandus

1. **Das, R.** (2016). **Compassion and the mission of God: revealing the invisible kingdom.** Carlisle: Langham Global Library. *Teoloogiline sissevaade sellesse, miks kristlased peaksid tegelema sotsiaalsete teemadega. Suhteliselt lihtne lugemine.*
2. **Volf, M.** (2014). **Public faith: how followers of Christ should serve the common good.** Seoul: IVP. *Filosoofilisemat laadi raamat, hea lugemine.*
3. **Keller, T.** (2015). **Ministries of mercy: the call of the Jericho road.** Phillipsburg, NJ: P&R Publishing. *Autor toob välja piibli põhimõtted halastustööks, soovib praktilisi samme, kuidas alustada või jätkata tegevust abivajajate eest hoolitsemise vallas ning käsitleb teravaid probleeme, mis võivad esile kerkida.*

4. **Bäckström, A., Davie, G., Edgardh, N., & Pettersson, P. (2010). Welfare and religion in 21st century Europe: volume 1 configuring the connections.** Farnham: Ashgate. *Raamat vaatab religiooni ja heaoluriigi/ hoolekande seoseid Euroopas – Soome, Norra, Rootsi, Inglismaa, Saksamaa, Prantsusmaa, Itaalia ja Kreeka. Erinevad teoloogilised traditsioonid, erinevad kiriku-riigi suhted ja erinevad heaoluriigi mudelid.*
5. **Corbett, Steve. & Fikkert, Brian (2014). When Helping Hurts, how to alleviate poverty without hurting the poor and yourself.** Moody Publishers. *Raamat näitab, kuidas mõned vaesuse leevendamise viisid võivad tuua rohkem kahju kui kasu, kui need, kes soovivad aitada, ei oska arvesse võtta vaesuse olemuse keerukust.*
6. **Keller, T., Inazu, J. (2020). Uncommon Ground: Living Faithfully in a World of Difference.** Nashville: Thomas Nelson. *Raamat räägib sellest, kuidas tänapäeva kristlased saaksid suhestuda neid ümbritsevate inimestega, viisil, mis näitab austust nende suhtes, kelle veendumused on radikaalselt erinevad, kuid samas jäädes ustavaks evangeeliumile.*
6. **Stearns, R. (2014). The hole in our Gospel: what does God expect of us? The answer that changed my life and might just change the world.** Nashville: W Publishing Group, an imprint of Thomas Nelson. *World Visioni juht kirjutab sellest, et meie usk peab kajastuma ka tegudes - aitamise globaalne mõõde, mida iga kristlane isiklikult teha saaks.*

Muud materjalid

Väitlusformaad: <http://media.voog.com/0000/0011/1908/files/juhised-vaitlusturniiriks-valmistumiseks.pdf>

Küsimuste korral kirjutada johanna.rosenvald@gmail.com